

רשומות

הצעות חוק

12 ביוני 1981

1546

בסיון התשמ"א

עמוד

407

חוק לשכת עורכי הדין (תיקון מס' 14), התשמ"א-1981.

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

חוק לשכת עורכי הדין (תיקון מס' 14), התשמ"א-1981

1. בסעיף 21 לחוק לשכת עורכי הדין, התשמ"א-1961 (להלן — החוק העיקרי), תיקון סעיף 21 בסופו יבוא:

"(8) ייצוג בבוררות שאחד מבעלי הדין בה תושב חוץ או תאגיד הרשום בחוץ לארץ, על ידי תושב חוץ המוסמך לעריכת דין במדינה שהוא תושב בה."
2. בסעיף 25(2) לחוק העיקרי, ברישה, אחרי "האוניברסיטה העברית בירושלים" תיקון סעיף 25 יבוא "לאחר התייעצות עם הלשכה".

דברי הסבר

סעיף 2 אחד מתנאי הכשירות לקבלת אדם כחבר בלשכת עורכי הדין הוא שהמועמד הוא בעל השכלה משפטית. בעל השכלה משפטית — לפי סעיף 25(2) לחוק — הוא, בין השאר, אדם שהוא בוגר בלימודי משפט במוסד בחוץ לארץ שהכירה בו האוניברסיטה העברית בירושלים לענין זה כמוסד להשכלה גבוהה. לשכת עורכי הדין מבקשת להיות שותף בתהליך ההכרה האמורה, ולכן מוצע שההכרה תיעשה בהתייעצות אתה.

סעיף 1 לפי סעיף 20 לחוק העיקרי, בעל דין בהליכי בוררות יכול להיות מיוצג רק על ידי עורך-דין חבר הלשכה. הוראה זו מונעת בעלי דין בבוררות בין-לאומיות המתקיימות בישראל מלהיות מיוצגים על ידי פרקליטים שהם אמנם אינם חברי הלשכה, אך מוסמכים לעריכת דין בארץ מושבם. מוצע להרשות לפרקליט תושב חוץ המוסמך לעריכת דין במדינה שבה הוא תושב לייצג בעל דין בבוררות שאחד מבעלי הדין הוא תושב חוץ.

1 ס"ח התשכ"א, עמ' 178; התש"ס, עמ' 110.

- תיקון סעיף 26 3. במקום סעיף 26(1) לחוק העיקרי יבוא:
- "(1) מי שקיבל בפקולטה כאמור בסעיף 25(1) תעודת בוגר או אישור שמילא אחר דרישות הפקולטה לקבלת תעודת בוגר;"
- תיקון סעיף 29 4. האמור בסעיף 29 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:
- "(ב) אישור הלשכה לענין סעיף קטן (א)4) יכול שיהיה מוגבל בזמן ככל שתחליט הלשכה; ראתה הלשכה שעיסוקו של חבר הלשכה במקצוע עריכת הדין איננו מגוון דיו, רשאית היא לקבוע באישור תקופת מקסימום להתמחותו של כל מתמחה אצלו."
- תיקון סעיף 30 5. בסעיף 30 לחוק העיקרי, במקום "לפי סעיף 29(א)4)", ובסופו יבוא:
- "(3) הלשכה נוכחה שמטעמים אחרים המאמין איננו ראוי עוד לשמש מאמן בכלל או שיש צורך להגביל את האישור בתנאים כאמור בסעיף 29(ב)."

דברי הסבר

שאושר על-ידי הלשכה כראוי להיות מאמן;

.....

30. הלשכה רשאית, לאחר שנתנה לחבר הלשכה הזדמנות לטעון טענותיו לפניו, לבטל אישור שניתן לפי סעיף 29(4), אם נתקיימה אחת מאלה:

(1) הלשכה נוכחה, על פי קובלנה של ועד מחוזי, היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, שהחבר לא מילא כראוי את תפקידו כמאמן;

(2) החבר הורשע על-ידי בית-דין משי-מעתי ולאור הרשעתו סבורה הלשכה שאין הוא ראוי לשמש מאמן."

אישור הלשכה שעורך דין פלוגי ראוי לאמן מתמחים — איננו איפוא מוגבל בזמן, ויש רק שני מקרים שבהם רשאית הלשכה לבטל את אישורה, וזאת מחמת דופי שדבק במאמן. אולם יש שמשנתנות הנסיבות האובייקטיביות בעבודתו של עורך דין בלי שיש להטיל עליו דופי מבחינה כל שהיא, אך במצב שנוצר אין זה רצוי עוד שעורך הדין ימשיך לשמש כמאמן. דוגמה היא שעבודתו נעשית חדיגונית במידה כזאת שאיננו יכול עוד ללמד את המתמחה את מקצועו הלכה למעשה.

לכן מוצע לאפשר שההיתר לאמן מתמחה לא יהא עוד בלתי מוגבל בזמן אלא המאמן יהיה חייב לקבל זממן לזמן את הארכת תקפו — דבר שיאפשר ללשכה

סעיפים 26 לחוק העיקרי ענינו תנאים לרישום 3 ו-6 מתמחה. לפי פסקה (1) רשאי להרשם כמתמחה —

"(1) מי שקיבל בפקולטה כאמור בסעיף 25(1) תעודת בוגר או אישור שמילא אחר דרישות הפקולטה לקבלת תעודת-בוגר או אישור שסיים תקופת לימודיו בפקולטה או אישור שהוא זכאי לעבור לשנת לימודיו האחרונה ועמד בכל הבחינות של שנות לימודיו הקודמות;"

סטודנטים למשפטים בשנה האחרונה של לימודיהם, או אחרי גמר לימודיהם אך לפני שעמדו בהצלחה בכל הבחינות שלהם, רשאים לפי זה להתחיל בהתמחותם. משמע שבעת ובעונה אחת עליהם להתמסר הן ללימודיהם האקדמיים והן להתמחות מעשית כעורכי דין. הסדר זה גורע מטיב והתמחות של הנוגעים בדבר. לפיכך מוצע להפריד בין תקופת הלימודים לבין תקופת ההתמחות, ולא ניתן יהיה להתחיל בהתמחות אלא לאחר גמר הלימודים ועמידה בכל הבחינות.

במקביל, בסעיף 6 להלן, מוצע לקצר את תקופת ההתמחות בהצטיינות.

סעיפים וזו לשונם של סעיפים 29(4) ו-30 לחוק 4 ו-5 העיקרי:

"29. ההתמחות תהיה אצל מאמן; ואלה רשאים להיות מאמנים למתמחים:

.....

(4) חבר הלשכה בעל ותק של חמש שנים

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

“(א) תקופת ההתמחות תהיה 18 חדשים.”;

(2) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

“(ג) מי שתקופת התמחותו היא שנה או יותר, חייב להתמחות לפחות ששה חדשים במשרד עורך דין פרטי או בלשכה של פרקליטות המדינה, פרקליטות מחוז או חבר הלשכה המשמש בתפקיד מתפקידי השירות המשפטי שעיקר עיסוקו בהופעה לפני בתי המשפט וששר המשפטים אישר לענין הוראה זו.”

(1) במקום כותרת השוליים יבוא:

“בחינת התמחות ולימודים עיוניים”;

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

“(ג) הלשכה רשאית בכללים להתנות את זכותו של מתמחה לגשת לבחינות התמחות, או את קבלתו כחבר הלשכה, בהשתתפות המתמחה בסדרת לימודים מקצועיים שארגנה הלשכה; הנושא של לימודים אלה יהיה מבין הנושאים, כולם או מקצתם, שפורטו בתכנית הבחינות להתמחות.”

דברי הסבר

שרק בעל השכלה משפטית כשיר לו, והוא התחיל בהתמחותו תוך עשר שנים מיום עלייתו ארצה, פטור מבחינה זו.

(ב) מי שנרשם כמתמחה לפי סעיף 26(1) על פי אישור שסיים תקופת לימודיו בפקולטה או על פי אישור שהוא זכאי לעבור לשנת לימודיו האחרונה ועמד בכל הבחינות של שנות לימודיו הקודמות, לא ייבחן בבחינות ההתמחות אלא לאחר שקיבל תעודת בוגר או אישור שמי לא אתר דרישות הפקולטה לקבלת תעודת בוגר; מי שנרשם לפי סעיף 26(2) או (3) לפני שעמד בכל בחינות הלשכה בדיני ישראל שלא פוטר מהן, לא ייבחן בבחינות ההתמחות אלא לאחר שעמד באותן הבחינות.”

הלשכה מארגנת ומקיימת כבר כיום למתמחים קורסים הבאים להשלים את העבודה המעשית של המתמחים במשרד עורך דין. אף כי קורסים אלה כבר הוכיחו את עצמם כחיוניים והם זוכים להתעניינות רבה בציבור המתמחים, הרי ההשתתפות בהם אינה חובה. מוצע לאפשר ללשכה לקבוע את ההשתתפות בקורסים אלה כתנאי לנבחן או למועמד לחברות בלשכה.

לעמוד על כל שינוי גסיבות בעבודת המאמן, כן מוצע שיהיה ניתן לבטל את ההיתר לפני תום תקופת תקפו אם נודע ללשכה שחלו תמורות יסודיות בעבודתו של עורך הדין המצדיקות צעד זה. ברור שבגסיבות אלה תינתן הזדמנות סבירה לעורך הדין להביא את טעונו תיו לפני הלשכה.

ישנם מקרים שבהם הדיגונות העבודה של המאמן אינה מצדיקה את ביטול ההיתר לאמן מתמחה, אולם יש צורך להבטיח שהמתמחה ילמד גם את העבודה באותם נושאים שבהם המאמן איננו עוסק כלל. לנסיגות בות אלה מוצע שהלשכה תוכל להגביל את הזמן שמתמחה כלשהו יהא רשאי להתמחות אצל אותו מאמן, כגון שנה אחת בלבד במקום שנה וחצי.

סעיף 7 וזו לשון סעיף 38 לחוק העיקרי:

“בחינת התמחות”

38. (א) בתום תקופת ההתמחות על המועמד לחברות בלשכה להיבחן בבחינות הלשכה במקצועות מעשיים; ואולם מי שהוסמך בחוץ לארץ לעריכת דין ושימש בחוץ לארץ לפחות חמש שנים עורך דין או בתפקיד שיפוטי ומי ששימש בחוץ לארץ לפחות חמש שנים בתפקיד שיפוטי

"(ג) לא שילם חבר הלשכה דמי חבר המוטלים עליו עד למועד שנקבע לתשלומם בהחלטת המועצה הארצית, יתווספו לדמי החבר שבפיגור הפרשי הצמדה כמפורט בסעיף קטן (ד).

(ד) שילם חבר הלשכה את דמי החבר המוטלים עליו אחרי 31 במרס של השנה שבעדה משתלמים דמי החבר, יתווספו לסכום הפרשי הצמדה שיחושבו לפי עליית המדד מן המדד שפורסם בחודש ינואר של השנה שבעדה משתלמים דמי החבר עד המדד שפורסם סמוך לפני התשלום בפועל; לענין סעיף זה, "מדד" — מדד המחירים לצרכן המתפרסם מדי פעם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ה) דין תוספת ההצמדה לפי סעיף זה, לענין גבייתה, כדין דמי החבר.

(ו) לא שילם חבר הלשכה דמי חבר המוטלים עליו בשל תקופה של שלוש שנים, תשלח לו הלשכה הודעה על חובתו לשלם דמי החבר תוך 15 ימים; לא שילם החבר חובו תוך תקופה זו, תפקע חברותו בלשכה ולא תתחדש אלא לאחר תשלום מלוא החוב."

6א. עורך דין שנתמנה לתת שירות משפטי לפי חוק זה, לא יקבל שכר טרחה והוצאות אלא לפי תקנות שהותקנו לפי חוק זה.

6ב. עורך דין שנתמנה לתת שירות משפטי לפי חוק זה, לא ישתחרר מהמינוי אלא באישור לשכת עורכי הדין."

10. הוראות חוק זה לענין התמחות לא יחולו על התמחותו של מי שהחל בה לפני פרסומו של החוק ברשומות.

דברי הסבר

כן מוצע שחברות עורך דין בלשכה תפקע בשל אי־תשלום דמי חבר לתקופה של שלוש שנים.

9 סעיף עורך דין שנתמנה לייצג אדם על פי חוק הסיוע המשפטי זכאי לשכר טרחה מאוצר המדינה לפי תעריף שנקבע בתקנות. אין להרשות, מטעמים מובנים, שעורך דין יקבל כל שכר נוסף על השכר האמור, יהא מקורו אשר יהא.

8 סעיף תשלום דמי החבר ללשכת עורכי־הדין איננו תנאי לכהונה לתפקיד של עורך־דין. לכן לא מעטים המקרים שבהם מפגרים עורכי דין בתשלום דמי החבר ללשכה, שהם אחד המקורות העיקריים למימון פעולות הלשכה. בנסיבות דתיום אין מנוס מלהצמיד את הפיגורים למדד המחירים לצרכן.